

Badanie jakości kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim za rok akademicki 2023/2024

Spis treści

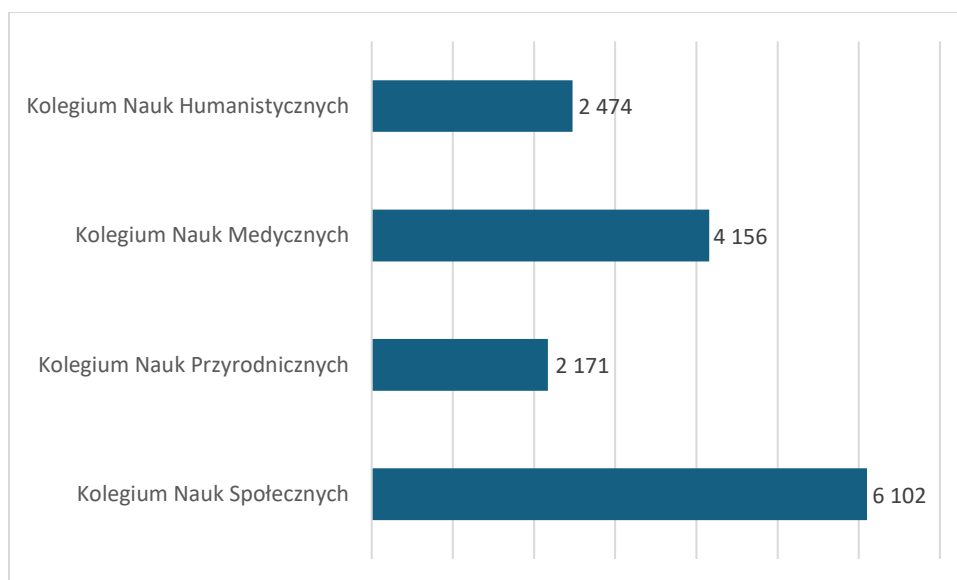
Wprowadzenie	3
I. Działania jednostek w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2023/2024	4
1. Przegląd i doskonalenie programów studiów	4
2. Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie oceny i doskonalenia programów studiów	5
1) Udział interesariuszy wewnętrznych w procesie oceny i doskonalenia programów studiów.....	5
2) Udział interesariuszy zewnętrznych i przedstawicieli pracodawców.....	7
3. Zapewnienie jakości procesu dyplomowania	10
4. Ocena jakości prowadzonych zajęć	13
II. Działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia w Kolegiach	15
1. Informacje o zrealizowanych w Kolegiach działaniach doskonalących zaplanowane w ramach poprzednich badań jakości kształcenia	15
2. Planowane przez rady dydaktyczne Kolegiów działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, wynikające z oceny bieżącej jednostki	16
3. Propozycje działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na poziomie centralnym zgłoszone przez Kolegia	18
4. Propozycje wprowadzenia nowych ogólnouczeniowych narzędzi/procedur oceny jakości kształcenia	19

Wprowadzenie

Badanie jakości kształcenia odbywa się rokrocznie na Uniwersytecie Rzeszowskim. W Kolegiach na poszczególnych kierunkach studiów wypełniano Formularz Oceny Własnej Kierunku, który podlegał zatwierdzeniu przez radę dydaktyczną Kolegium w ostatecznym terminie do końca listopada 2024 r. Analiza danych z powyższych formularzy została uwzględniona w Formularzu Oceny Własnej Kolegium, opracowanym przez radę dydaktyczną właściwego Kolegium. Do oceny włączono również Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Rekreacji, które wypełniły dostosowany do ich specyfiki Formularz Oceny Studium.

W roku akademickim 2023/2024 na uczelni studiowało 14 903 studentów. Największym liczebnie było Kolegium Nauk Społecznych (40,9%).

Źródło: Sprawozdanie GUS-10, stan na 31.12.2023

Wykres 1. Liczba wszystkich osób studiujących na UR

I. Działania jednostek w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2023/2024

1. Przegląd i doskonalenie programów studiów

Na większości kierunków studiów prowadzonych w Uniwersytecie Rzeszowskim dokonano przeglądu programów studiów. Takie działania nie zostały podjęte dla kierunków, które zostały uruchomione od roku akademickiego 2023/2024, w Kolegium Nauk Humanistycznych są to: Nauczanie języków obcych – język angielski i rosyjski i Malarstwo oraz prowadzonego w Kolegium Nauk Społecznych kierunku Stosunki międzynarodowe.

Analizie zostały poddane następujące elementy programu studiów:

- ogólne informacje o kierunku studiów,
- opis zakładanych efektów uczenia się,
- charakterystyka i warunki realizacji programu studiów,
- harmonogram studiów,
- sylabusy przedmiotów,
- prace dyplomowe,
- spójność programu studiów z zakładanymi efektami uczenia się,
- zgodność programu studiów z potrzebami rynku pracy i opiniami przedstawicieli pracodawców,
- sprawdzenie spójności prowadzonych badań naukowych z kształceniem studentów.

Efektem przeprowadzonego przeglądu było podjęcie przez zespoły programowe działań, mających na celu zwiększenie atrakcyjności oferowanych programów studiów, które będą stanowiły odpowiedź na zmieniające się potrzeby rynku pracy i dadzą przyszłym absolwentom szansę na uzyskanie kwalifikacji pożądaných przez pracodawców.

Przykładami takich działań są np.:

- wprowadzanie nowych przedmiotów związanych z nowoczesnymi technologiami (np. na kierunku grafika zmniejszono liczbę godzin z Malarstwa, zrezygnowano z Pleneru oraz Pracowni Malarstwa Interdyscyplinarnego powstały natomiast nowe przedmioty takie jak: Obrazowanie AI, Techniki warsztatowe w zastosowaniu projektowym oraz Warsztaty autorskie),
- zwiększenie liczby zajęć warsztatowych i ćwiczeń, szczególnie w przedmiotach wymagających rozwijania umiejętności praktycznych (np. na kierunku zdrowie publiczne),
- aktualizacja oferty przedmiotów wybieralnych,
- aktualizacja opisu sylwetki absolwenta pod kątem możliwości zatrudnienia,
- wprowadzenie zmian w opisie kierunkowych efektów uczenia się (np. dodanie efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych dotyczących szeroko rozumianej tolerancji i problematyki równości),

- aktualizacja sylabusów (m.in. pod kątem aktualizacji literatury, doboru metod kształcenia),
- ocena prac dyplomowych i recenzji prac.

Zespoły programowe analizowały oferowane w programach studiów specjalności/ścieżki kształcenia oraz dokonywały weryfikacji m.in.: modyfikacji nazw przedmiotów, dodawania/usuwania przedmiotów, weryfikacji nazw specjalności) tak, aby proponowana oferta była atrakcyjna i dostosowana do zachodzących na rynku pracy zmian. W miejsce specjalności, które nie cieszyły się już popularnością wśród studentów proponowane były nowe (np. nowe specjalności na kierunku Praca socjalna, Socjologia).

Na wszystkich Kolegiach w proces oceny i doskonalenia programu studiów włączani byli również nauczyciele akademicki, studenci oraz interesariusze zewnętrzni, którzy mieli możliwość zgłaszania sugestii i propozycji zmian w programach studiów.

Doskonalenie programu studiów było także efektem wizytacji przeprowadzanych przez PKA. Zalecenia sformułowane przez zespoły wizytujące były uwzględniane w programach studiów celem zapewnienia najwyższej jakości kształcenia (dla roku akad. 2023/2024 np. Biotechnologia, Informatyka, Matematyka, Fizyka, Kulturoznawstwo, Filologia rosyjska, Administracja).

Wszystkie z podejmowanych działań wpływały na jakość kształcenia i powodowały, że proponowana oferta programów studiów była aktualna a dzięki włączeniu przedstawicieli pracodawców w opiniowanie programów studiów była również dostosowana do zmieniających się potrzeb rynku pracy.

2. Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie oceny i doskonalenia programów studiów

1) Udział interesariuszy wewnętrznych w procesie oceny i doskonalenia programów studiów

W roku akademickim 2023/24 w Kolegiach prowadzono prace nad doskonaleniem programów studiów, uwzględniając opinie interesariuszy wewnętrznych – nauczycieli akademickich i studentów. Konsultacje te pozwoliły na dostosowanie oferty dydaktycznej do aktualnych potrzeb edukacyjnych, a także na wprowadzenie zmian organizacyjnych i metodycznych. Celem tych działań było podniesienie jakości kształcenia oraz lepsze przygotowanie absolwentów do wyzwań współczesnego rynku pracy.

Kolegium Nauk Humanistycznych:

W roku akademickim 2023/24 w instytutach Kolegium Nauk Humanistycznych prowadzono prace nad optymalizacją programów studiów. Zmiany obejmowały zarówno dostosowanie oferty dydaktycznej do aktualnych potrzeb studentów, jak i wprowadzenie nowych rozwiązań organizacyjnych. W Instytucie Archeologii monitorowano wdrożone reformy, koncentrując się na elastyczności zajęć fakultatywnych. W Instytucie Filozofii, na kierunku Komunikacja międzykulturowa uwzględniono postulaty dotyczące zajęć zdalnych oraz

modyfikacji przedmiotów monograficznych. W Instytucie Historii na kierunku Historia dostosowano program specjalności nauczycielskiej i archiwistycznej do aktualnych wymogów. W Instytucie Muzyki zaktualizowano ofertę zajęć z zakresu emisji głosu, dyrygowania i rytmiki, a także dostosowano program kształcenia dla wokalistów i instrumentalistów. W Instytucie Sztuk Pięknych wprowadzono nowe pracownie i przedmioty związane z grafiką oraz sztukami wizualnymi, uwzględniając potrzeby studentów i rozwój nowych technologii. W Instytucie Neofilologii dokonano zmian w programach studiów dla kierunków: Filologia angielska, Filologia germańska, Filologia rosyjska oraz Lingwistyka stosowana, koncentrując się na nowoczesnych metodach nauczania, optymalizacji zajęć translatorskich oraz wprowadzeniu zajęć synchronicznych online. Na kierunku Filologia polska dostosowano praktyki pedagogiczne, poszerzono ofertę kursów literaturoznawczych i kulturoznawczych, a także wprowadzono korekty w programie studiów na kierunkach: Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego i Polonistyka stosowana. Wszystkie zmiany miały na celu podniesienie jakości kształcenia i dostosowanie programów do aktualnych trendów w nauce i na rynku pracy.

Kolegium Nauk Medycznych:

Proces oceny programów studiów obejmował aktywny udział zarówno kadry akademickiej, jak i studentów wszystkich kierunków. Organizowano spotkania kierunkowe z udziałem przedstawicieli studentów, podczas których omawiano kwestie związane z doskonaleniem programu kształcenia. Koordynatorzy Zespołów Programowych i Praktyk Zawodowych prowadzili konsultacje z wykładowcami odpowiedzialnymi za kształcenie praktyczne, co umożliwiło wdrażanie usprawnień w tym obszarze. Przyjęty model współpracy sprzyjał otwartej dyskusji i systematycznemu wprowadzaniu zmian w programach studiów. Studenci mogli zgłaszać swoje uwagi dotyczące zajęć podczas spotkań z opiekunami roczników, kierownikami kierunków, prodziekanami oraz dziekanem. Dodatkowo, ich przedstawiciel w Zespole Programowym i radzie dydaktycznej Kolegium zapewnia bieżący przepływ postulatów, a każda modyfikacja programu studiów podlega opinii Samorządu Studentów.

Kolegium Nauk Przyrodniczych:

W proces doskonalenia kształcenia na kierunkach studiów w Kolegium Nauk Przyrodniczych zaangażowani byli zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci. Wprowadzono modyfikacje programów studiów, uwzględniające aktualne potrzeby rynku pracy i sugestie studentów.

W zakresie działań kadry akademickiej dostosowano treści programowe, zmieniono formy zajęć i zaliczeń oraz dodano nowe przedmioty, np. na kierunku Architektura krajobrazu uwzględniono zagadnienia związane z rewitalizacją terenów zdegradowanych, a na Ochronie środowiska wprowadzono przedmioty związane z analizą instrumentalną i bioróżnorodnością Karpat. Na kierunku Logistyka w sektorze rolno-spożywczym uporządkowano sekwencję przedmiotów. Na kierunku Mechatronika zmieniono tytuł zawodowy nadawany absolwentom tych studiów, w związku z tym, iż program tych studiów wpisuje się w kompetencje inżynierskie. Dostosowano także liczbę godzin zajęć i formę zaliczeń przedmiotów.

Studenci aktywnie uczestniczyli w procesie tych działań, zgłaszając uwagi dotyczące treści zajęć, liczby godzin czy organizacji dydaktyki. W efekcie m.in. na kierunku Biotechnologia usunięto wybrane przedmioty na rzecz bardziej przydatnych, na kierunku Informatyka

i ekonometria zaproponowano nową specjalność i przedmiot dotyczący sztucznej inteligencji. Zmodyfikowano także formy zaliczeń, dostosowano tryb zajęć na studiach niestacjonarnych i zwiększono nacisk na zajęcia praktyczne.

Kolegium Nauk Społecznych:

W proces oceny jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów w Kolegium zaangażowani byli zarówno wykładowcy, jak i studenci. Kadra akademicka posiada doświadczenie naukowe i zawodowe zgodne z prowadzonymi kierunkami, a wielu wykładowców uczestniczy w projektach badawczych, co pozwala na aktualizację programów studiów i dostosowanie ich do najnowszych osiągnięć naukowych. W ramach współpracy ze studentami, zespół programowy kierunku Socjologia dokonał przeglądu i modyfikacji programu studiów, poszerzając ofertę specjalności od roku akademickiego 2024/2025. Podobne działania podjęto na kierunku Praca socjalna, gdzie po serii konsultacji i ankiet wprowadzono zmiany dostosowujące program do wymogów zawodu pracownika socjalnego. Na kierunkach Finanse i rachunkowość oraz Ekonomia zgłoszono potrzebę zwiększenia wykorzystania technologii komputerowej w trakcie zajęć, co ma na celu lepsze dopasowanie procesu dydaktycznego do specyfiki tych dziedzin.

2) Udział interesariuszy zewnętrznych i przedstawicieli pracodawców

Pracodawcy biorący udział w spotkaniach najczęściej opiniowali programy studiów pod kątem wprowadzenia nowych przedmiotów (m.in. Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, Administracja, Logistyka w sektorze rolno-spożywczym, Filologia angielska, Filologia polska) oraz specjalności (m.in. na kierunkach Socjologia, Mechatronika, Biotechnologia). Postulowali również ciągłą modyfikację programów pod względem zmieniającego się rynku pracy, szczególnie pod kątem wykorzystywania najnowszych technologii (nowoczesnego oprogramowania specjalistycznego odpowiedniego dla prowadzonego kierunku, czy wykorzystania sztucznej inteligencji). W niektórych przypadkach pracodawcy rekomendowali zwiększenie liczby wymiaru godzinowego praktyk zawodowych. Podpisano również nowe porozumienia i umowy o współpracy oraz odbyło się wiele warsztatów (współtworzonych przez studentów lub przeznaczonych dla nich) w potencjalnych, przyszłych miejscach pracy lub przy bezpośredniej współpracy Uczelni z interesariuszami. Kolegia wyróżniły następujące inicjatywy:

Kolegium Nauk Humanistycznych:

Współpraca z przedstawicielami pracodawców koncentrowała się na poszczególnych kierunkach w poniższych aspektach:

- Archeologia - prowadzone były indywidualne spotkania z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, reprezentującymi Urząd Konserwatorski, placówkę muzealną oraz prywatne firmy archeologiczne.
- Filozofia - pracodawcy proponowali możliwość działań mających na celu ułatwienie pogodzenia studiowania z pracą zawodową.
- Komunikacja międzykulturowa – sugerowano ułatwienie podjęcia pracy zawodowej studentom studiów drugiego stopnia. Sugestia ta szła w parze z sugestią studentów odnośnie wprowadzenia hybrydowego nauczania.

- Historia - rozmowy i współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywały się w sposób ciągły (byli to głównie przedstawiciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych).
- Kulturoznawstwo – pracodawcy złożyli wniosek o uwzględnienie ich w procesie dydaktycznym w ramach wybranych przedmiotów warsztatowych.
- Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej – w wyniku dyskusji z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznymi, w programie studiów II stopnia dla cyklu 2023/2024 wprowadzono przedmiot „Zarządzanie projektami”.
- Sztuki wizualne – włączenie do grupy przedmiotów kierunkowych przedmiotów Projektowanie 3D i Projektowanie 2D i 3D.
- Filologia angielska – wzbogacono program specjalności translatorycznej o zagadnienia związane z tłumaczeniem maszynowym oraz postędy tekstu i o krótki blok o etyce pracy zawodowej tłumacza. Omówiono również wprowadzenie nowych, dostępnych technologii tłumaczenia ustnego online.
- Filologia rosyjska – konsultowano programy studiów.
- Lingwistyka stosowana – poczyniono drobne korekty w harmonogramie studiów.
- Filologia polska – wprowadzono przedmiot Warsztaty ortograficzne i interpunkcyjne. Zastąpiono praktykę śródroczną praktyką ciągłą na specjalności edytorstwo.
- Dziennikarstwo i komunikacja społeczna – podjęto współpracę studentów przy redagowaniu magazynu Nowy Akapit.
- Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego - rozdzielono przedmioty Zaburzenia mowy w przebiegu autyzmu i Zaburzenia, których podłożem jest mutyzm. Wprowadzono przedmiot Specyficzne zaburzenia rozwoju mowy i języka u dzieci.

Kolegium Nauk Medycznych:

Prace z przedstawicielami pracodawców koncentrowały się na konsultowaniu programów studiów poniższych kierunków:

- Dietetyka - nastąpiła zmiana formy zajęć przedmiotu Zasady i organizacja żywienia zbiorowego i żywienia w szpitalach z ćwiczeń na laboratoria.
- Fizjoterapia – pracodawcy wyrazili sugestię położenia większego nacisku na umiejętności związane z przeprowadzaniem przez studentów wywiadu z pacjentami oraz zwiększenie zagadnień dot. pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, zwłaszcza z depresją i uzależnieniami.
- Kierunek lekarski - omawiane były programy studiów, w tym plany studiów oraz zakres efektów uczenia się, zgodnych z aktualnymi oczekiwaniami rynku pracy.
- Pielęgniarstwo - kontynuowano współpracę z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego w formie konsultacji w zakresie ewentualnych modyfikacji programu studiów, rozwoju szkolenia praktycznego oraz angażowanie interesariuszy zewnętrznymi w prowadzenie zajęć dydaktycznych i warsztatów. Interesariusze zaproponowali zwiększenie wymiaru godzin z przedmiotów Podstawowa Opieka Zdrowotna i Opieka koordynowana.
- Położnictwo - utrzymano zmiany wprowadzone w roku ubiegłym. Ponadto, przeprowadzono hospitację z kształcenia praktycznego.
- Ratownictwo medyczne - wprowadzono zajęcia z zakresu ratownictwa wodnego.

- Wychowanie fizyczne – odbyły się spotkania z firmą GB Sport, Zespołem Szkół im. UNICEF w Rzeszów, Sanofi-Aventis SP. z o.o. Pozyskano dwóch nowych interesariuszy: Akademia Piłkarska Giganci w Rzeszowie oraz Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka S.A. Wprowadzono nowe przedmioty: Organizacja pracy nauczyciela, Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej, Teoretyczne aspekty w kulturze fizycznej, Umiejętności akademickie. Włączono do programu treści nauczania dotyczące zagadnień bezpieczeństwa podczas realizowania zajęć sprawnościowych.
- Turystyka i rekreacja - wybrane biura podróży (PTTK, Tramp) przedstawiły propozycję wprowadzenia nowego modułu na studiach I stopnia – Turystyka Kwalifikowana. Na kolejnych spotkaniach zespół programowy rozpoczął prace nad nowym modułem.

Kolegium Nauk Przyrodniczych:

W ramach współpracy z przedstawicielami pracodawców:

- Dostosowano koncepcje i cele kształcenia kierunków studiów do zmieniających się warunków oraz potrzeb rynku pracy.
- Udoskonalono współpracę w zakresie organizacji programowych praktyk zawodowych oraz poszerzono zakres zajęć terenowych.
- Powierzono zajęcia dydaktyczne ekspertom z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz zrealizowano prace badawcze i zadania projektowe z udziałem przedstawicieli pracodawców.
- Zrealizowano prace dyplomowe z udziałem interesariuszy zewnętrznych.
- Na kierunku biotechnologia w programie studiów II stopnia wprowadzono nową ścieżkę kształcenia Biotechnologia bezpieczeństwa cywilnego i sytuacji kryzysowych.
- Kontynuowano okresowy przegląd programów studiów dokonywany na spotkaniach z przedstawicielami pracodawców, w konsekwencji czego wdrożono sugerowane modyfikacje oraz dokonywano aktualizacji sylabusów.

Kolegium Nauk Społecznych:

Przykładowe inicjatywy podjęte przy współpracy z przedstawicielami pracodawców:

- Spotkanie w siedzibie Instytutu Ekonomii i Finansów z Prezesem Stowarzyszenia Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego DOLINA LOTNICZA Panem Markiem Dareckim, którego głównym założeniem było omówienie możliwości współpracy i pomocy w zakresie budowania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym uwzględniając potrzebę nowoczesnego kształcenia kadr, prowadzenia studiów podyplomowych, badań naukowych oraz kształtowania programu studiów w kontekście wpływu otoczenia na jego realizację.
- Spotkanie z pracownikami Centrum Usług Społecznych Urzędu w Tryńcy (październik 2023) przy okazji finalizowania wdrożenia i opracowywania raportu z ewaluacji projektu: Centrum Usług Społecznych w Gminie Tryńcza.
- Spotkanie w ramach seminarium organizowanego przez Koło Naukowe Interkreator pod kierunkiem dr hab. Anny Barwińskiej-Małajowicz, prof. UR z przedstawicielami Danmar Computers i Stowarzyszenia CWP (13 grudzień 2023), którzy przedstawili główne założenia i formy międzynarodowej współpracy na płaszczyźnie zarówno praktycznej, jak i naukowej. Zaprezentowano również całą gamę projektów

międzynarodowych, w ramach których mogą współpracować studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego. Studenci wzięli udział w testowaniu jednej z aplikacji jako rezultatu innowacyjnego projektu.

- W Instytucie Pedagogiki odbyła się seria wykładów prowadzonych przez przedstawiciela Fundacji: Warszawski Instytut Bankowości. Prelegentem był Pan Krzysztof Ostafiński – Dyrektor Projektów Edukacyjnych WIB, radca prawny. Celem współpracy Kolegium Nauk Społecznych pomiędzy Instytutem Pedagogiki Uniwersytetu Rzeszowskiego i Fundacji Warszawski Instytut Bankowości jest zwiększanie kompetencji ekonomicznych i cyberbezpieczeństwa studentów – przyszłych nauczycieli i wychowawców w przedszkolach i szkołach, a także uczestników studiów podyplomowych przygotowujących się do zawodu nauczyciela.

3. Zapewnienie jakości procesu dyplomowania

W ramach działań na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w Kolegiach dokonano oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac, w oparciu o procedurę przyjętą przez Komisję ds. Kształcenia w dniu 18 listopada 2021 r. Wykaz kierunków objętych oceną jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac w roku akademickim 2023/2024 w Uniwersytecie Rzeszowskim zamieszczono w tabeli poniżej:

Tabela 1. Kierunki objęte oceną jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac w roku akademickim 2023/2024

Nazwa kierunku	Liczba ocenionych prac licencjackich/inżynierskich	Liczba ocenionych prac magisterskich
Kolegium Nauk Humanistycznych		
Archeologia	1	1
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	4	3
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	2	2
Filologia angielska, studia stacjonarne	4	4
Filologia angielska, studia niestacjonarne	3	4
Filologia germańska	3	2
Filologia polska	3	3
Filologia rosyjska	2	2
Filozofia	1	-
Grafika (studia jednolite magisterskie)		2
Historia	2	3
Instrumentalistyka	1	-
Jazz i muzyka rozrywkowa	1	1
Komunikacja międzykulturowa	2	1
Kulturoznawstwo	2	2
Lingwistyka stosowana	4	2
Muzeologia		1

Polonistyka stosowana	1	-
Sztuki wizualne	2	1
Turystyka historyczna i kulturowa	1	2
Kolegium Nauk Medycznych		
Turystyka i rekreacja	5	2
Wychowanie fizyczne	16	11
Dietetyka	8	3
Elektrodiagnostyka	5	-
Fizjoterapia	-	10
Pielęgniarstwo	4	7
Położnictwo	5	9
Ratownictwo medyczne	4	-
Kolegium Nauk Społecznych		
Nauki o rodzinie	2	
Pedagogika ogólnoakademicki/praktyczny	7/-	8/14
Ekonomia	12	7
Finanse i rachunkowość	8	8
Socjologia	2	2
Praca socjalna	3	4
Politologia	4	3
Bezpieczeństwo wewnętrzne	3	3
Kolegium Nauk Przyrodniczych		
Agroleśnictwo	2	-
Inżynieria materiałowa	3	3
Matematyka	2	3
Logistyka w sektorze rolno-spożywczym	8	4
Ochrona środowiska	5	7
OZEiGO	9	12
Rolnictwo	18	7
Systemy diagnostyczne w medycynie	5	-
Technologia żywności i żywienie człowieka	11	14

Wnioski z przeprowadzonej oceny

Analiza procesu dyplomowania przeprowadzona przez Zespoły ds. Oceny Jakości Prac Dyplomowych pozwoliła na wyciągnięcie następujących wniosków:

- tematyka prac jest zgodna z efektami uczenia się zdefiniowanymi dla danego kierunku studiów oraz realizowaną specjalnością,
- treści prac są w zdecydowanej większości zgodne z ich tematami, w pojedynczych przypadkach stwierdzono, że ich treści nie w pełni korespondowały z przyjętymi tematami (były zbyt ogólne, lub zbyt szerokie)

- struktura i zakres prac dyplomowych, odpowiadające wymaganiom stawianym pracom licencjackim, inżynierskim i magisterskim są w większości zgodne z przyjętymi zasadami pisania prac dyplomowych. Zdarzały się przypadki, że część teoretyczna pracy (analiza dostępnego piśmiennictwa) była nazbyt rozbudowana w stosunku do części badawczej.
- zastosowane metody, narzędzia i techniki badawcze są w większości prac poprawne. W Kolegium Nauk Medycznych zalecano studentom korzystanie z międzynarodowych wytycznych STROB oraz CONSORT przy opisie metodologii pracy oraz zwrócono uwagę na prawidłowy dobór wykorzystywanych przez studentów w pracy narzędzi statystycznych, aby podnieść jakość analizowanych wyników.
- strona językowa prac w większości przypadków nie budzi zastrzeżeń, jednak wśród niektórych zauważalne są błędy językowo-stylistyczne, a także edytorskie,
- dobór i liczba wykorzystanej w pracy literatury jest w większości przypadków poprawna i zgodna z tematyką, zdarzają się jednak przypadki zbyt ograniczonej liczby pozycji literaturowych (zwłaszcza obcojęzycznej) oraz poprawności ich cytowania, czy braki dotyczące odniesienia uzyskanych wyników do aktualnych danych literaturowych,
- oceny prac dyplomowych przyznane przez promotorów i recenzentów są adekwatne do prezentowanego poziomu pracy, merytoryczne i rzeczowe. Zauważalna jest nieduża rozbieżność ocen wystawianych przez promotorów i recenzentów.

Opis podjętych działań na rzecz poprawy jakości prac dyplomowych i recenzji prac na podstawie wniosków z oceny przeprowadzonej w poprzednim roku akademickim

W każdym z Kolegiów zostały podjęte działania na rzecz poprawy jakości prac dyplomowych i recenzji prac. W wyniku przeprowadzonej analizy arkuszy ocen jakości prac dyplomowych sformułowano następujące rekomendacje:

- zwrócenie uwagi na aktualną literaturę naukową,
- zwiększenie stopnia wykorzystania literatury obcojęzycznej,
- unikanie powtórzeń tych samych źródeł pod różnymi pozycjami piśmiennictwa,
- zwrócenie większej wagi do korekty językowo-stylistycznej i edytorskiej prac,
- zachęcanie do bardziej krytycznego podejścia do analizy własnej przez autora pracy,
- wykorzystywanie pogłębionych metod statystycznych przy weryfikacji hipotez badawczych,
- zwrócenia uwagi na formułowanie przez studentów autorskich wniosków końcowych,
- unikanie zbyt dużych uogólnień w odniesieniu do ważnych kwestii w strukturze pracy,
- realizowanie prac dyplomowych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także w ramach realizowanych w jednostkach projektów naukowo-badawczych.

Ponadto, w Kolegium Nauk Medycznych zalecono, aby w danym roku akademickim nie były poddawane ocenie prace, których promotorami i/lub recenzentami byli członkowie Zespołu ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, gdyż stwarza to sytuacje związane z konfliktem interesów

4. Ocena jakości prowadzonych zajęć

Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzono zgodnie z ustalonym przez jednostki harmonogramem, w oparciu o obowiązującą w Uczelni procedurę, a te z hospitacji, które się nie odbyły z przyczyn losowych lub organizacyjnych, zostały przesunięte na kolejny rok akademicki.

W minionym roku akademickim nie przeprowadzono w Uczelni hospitacji o charakterze interwencyjnym, gdyż zgodnie z informacjami z jednostek nie zaistniały przesłanki do ich realizacji.

Sprawozdanie z przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych przedstawiono na posiedzeniu rady dydaktycznej w Kolegiach: Nauk Humanistycznych, Nauk Medycznych oraz Nauk Społecznych oraz na posiedzeniu rady studium w SJO i SWFiR, natomiast w Kolegium Nauk Przyrodniczych członkowie rady dydaktycznej Kolegium zapoznali się z dokonaną analizą hospitacji zajęć i podjętymi działaniami doskonalącymi za pośrednictwem opiniowanego przez nich formularza oceny własnej Kolegium.

Tabela 2. Liczba hospitacji zaplanowanych oraz zrealizowanych w roku akademickim 2023/2024

Nazwa Instytutu	Liczba hospitacji zaplanowanych na rok akad 2023/2024	Liczba przeprowadzonych hospitacji	Średnia ocena z hospitacji	Stopień realizacji hospitacji
KOLEGIUM NAUK HUMANISTYCZNYCH				
Instytut Archeologii	10	6	5,0	Liczba nauczycieli: 391*
Instytut Filozofii	20	20	oceny w przedz. 5,0 – 6,0	
Instytut Historii	12 + 10*(nauczyciele na umowy cywilno-prawne)	12 + 5*	oceny w przedz. 5,0 – 6,0	
Instytut Muzyki	25	42	oceny w przedz. 5,0 – 6,0	
Instytut Neofilologii	26	26	oceny w przedz. 5,0 – 6,0	
Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa	14 + 8* (nauczyciele na umowy cyw- prawne)	14 + 8*	oceny w przedz. 5,0 – 6,0	
Instytut Sztuk Pięknych	5+7* (nauczyciele na umowy cyw-prawne)	5+6*	oceny w przedz. 5,0 – 6,0	

Razem	137	144		36,8%
KOLEGIUM NAUK MEDYCZNYCH				
Instytut Nauk o Zdrowiu	115	103	5,0	Liczba nauczycieli: 974*
Instytut Nauk o Kulturze Fizycznej	19	19	5,4	
Instytut Nauk Medycznych	70	63	5,17	
Razem	204	185		19%
KOLEGIUM NAUK PRZYRODNICZYCH				
Instytut Biologii	15	14	5,28	Liczba nauczycieli: 286*
Instytut Biotechnologii	26	4	5,25	
Instytut Informatyki	13	12	5,08	
Instytut Inżynierii Materiałowej	21	20	5,4	
Instytut Matematyki	7	7	5,28	
Instytut Nauk Fizycznych	6	6	5,0	
Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska	26	24	5,42	
Instytut Technologii Żywności i Żywnienia	16	15	5,47	
Razem	130	102		35,7%
KOLEGIUM NAUK SPOŁECZNYCH				
Instytut Ekonomii i Finansów	38	38	6,0	Liczba nauczycieli: 341*
Instytut Nauk Socjologicznych	brak danych	brak danych		
Instytut Nauk o Polityce	brak danych	brak danych		
Instytut Nauk Prawnych	brak danych	brak danych		
Instytut Pedagogiki	60	60	6,0	
Instytut Psychologii	11	11	6,0	
Razem	109	109		32,3%
Stydium Języków Obcych	2	2	5,5	3,6%
Stydium Wychowania Fizycznego i Rekreacji	7	5	5,0	21,7%

Analiza dokumentacji z przeprowadzonych hospitacji pozwoliła na identyfikację mocnych stron prowadzonych zajęć, o czym świadczy w szczególności :

- wysoki poziom merytoryczny zajęć dostosowany do stopnia zaawansowania wiedzy studentów,
- duże zaangażowanie i bardzo dobre przygotowanie prowadzących do zajęć,
- przekazywanie aktualnej wiedzy zgodnej z najnowszymi osiągnięciami naukowymi,
- jasny i komunikatywny oraz uporządkowany sposób przekazywania wiedzy,
- dobra organizację pracy oraz umiejętne rozplanowanie zajęć w czasie,
- zgodność tematyki zajęć z problematyką przedmiotu przedstawioną w sylabusie,
- aktywizowanie studentów, zachęcanie do samodzielnego myślenia, zadawania pytań i pogłębiania zainteresowań,
- właściwe podejście do studentów: życzliwość, otwartość i komunikatywność prowadzących.

Nieliczne zalecenia pohospitacyjne dotyczyły:

- większej aktywizacji studentów, poprzez wprowadzenie interaktywnych metod nauczania,
- wykorzystania w większym stopniu środków audiowizualnych, zdjęć oraz filmów, pomocnych do prezentacji zagadnień omawianych na zajęciach,
- rozplanowania zajęć z uwzględnieniem czasu na wnioski końcowe stanowiące podsumowanie tematyki zajęć,
- omawiania wyników badań w oparciu o bieżącą (najnowszą) literaturę oraz wykorzystania na zajęciach własnych publikacji.

II. Działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia w Kolegiach

1. Informacje o zrealizowanych w Kolegiach działaniach doskonalących zaplanowane w ramach poprzednich badań jakości kształcenia

Prace doskonalące podjęte w kontekście rekomendacji Komisji ds. Kształcenia z dnia 16 maja 2024 roku, sformułowanych na podstawie poprzedniego badania jakości kształcenia prowadzono w ramach działań prawie we wszystkich jednostkach. Działania podjęte przez Kolegia w tym zakresie dotyczyły:

- Ciągłego doskonalenia programów studiów,
- Zwiększenia skuteczności realizacji obowiązujących procedur zapewnienia jakości kształcenia oraz wykorzystania ich wyników w dalszych działaniach doskonalących,
- Promowania działań projakościowych wśród studentów i nauczycieli,
- Zwiększenia zaangażowania studentów w projekty badawcze i działalność kół naukowych,
- Dostosowania liczebności grup studenckich do możliwości pomieszczeń dydaktycznych,
- Optymalnego planowania zajęć dydaktycznych umożliwiającego studentom przygotowanie się do zajęć,
- Zwiększenia dostępu do sieci Wi-Fi,
- Dostosowania infrastruktury audiowizualnej na potrzeby procesu dydaktycznego.

Wszystkie zespoły programowe kierunków studiów dokonały weryfikacji efektów uczenia się i aktualności sylabusów pod kątem atrakcyjności dla kandydatów oraz przystosowania do aktualnych wymagań rynku pracy, uwzględniając odpowiedni dobór form zajęć dydaktycznych. W przypadku wielu kierunków wprowadzono modyfikacje specjalności lub dodano nowe (np. Ekonomia, Pedagogika). W tych działaniach uczestniczyły również zespoły przedstawicieli studentów. Monitorowano jakość kształcenia i nadzór nad procesem hospitacji. Kolegia prowadziły działania promocyjne (obecność na targach pracy, Dniach Otwartych UR, Salonie Maturzystów) w formie stanowisk poszczególnych Instytutów. Monitorowano również stronę internetową pod kątem informacji dotyczących procesu kształcenia. W ramach Instytutów odbywały się cykliczne spotkania z ich pracownikami

w celu nadzorowania przydziałów zajęć oraz szkoleń kadry dydaktycznej. Prowadzono również prace mające na celu podniesienie jakości prac dyplomowych. Jednostki zadbały również o dostępność do aktualnych i zalecanych publikacji naukowych w Bibliotece Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz o częściowe zwiększenie zasięgu sieci WiFi EDUROAM. W związku z niską frekwencją w badaniach ankietowych prowadzonych przez Dział Jakości i Akredytacji, wprowadzono również działania aktywizujące studentów do wypełniania ankiet. Oprócz powyższych działań, poszczególne Kolegia wyróżniły następujące inicjatywy:

- Kolegium Nauk Humanistycznych wprowadziło jednolitą dokumentację praktyk na wszystkich kierunkach. Wzmocniono również zasoby kadrowe poprzez zatrudnienie dwóch nowych pracowników dydaktycznych. W Kolegium zaplanowano również zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych w ramach kierunku Archeologia, zakupienie Instrumentarium Orffa (Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej), dofinansowanie zajęć praktycznych, instalację klimatyzacji w salach, zakup oprogramowania do ilościowej i jakościowej analizy danych oraz stworzenie platformy multimedialnej do nauczania języka polskiego jako obcego metodą DL (Centrum Polonijne), jednak zadania te odroczone z powodu braku środków finansowych.
- Kolegium Nauk Medycznych wspierało swoich pracowników dydaktycznych poprzez finansowanie udziału w konferencjach naukowych oraz pomoc nowym nauczycielom zatrudnionym w jednostce. Jednostka zrealizowała wszystkie przewidywane działania w ramach poprzedniego badania jakości kształcenia.
- Kolegium Nauk Przyrodniczych promowało i wspierało mobilność studentów w ramach ERASMUS+ zachęcając studentów w jednostce do udziału w programie. Jednostka zrealizowała wszystkie przewidywane działania doskonalące w ramach poprzedniego badania jakości kształcenia.
- Kolegium Nauk Społecznych organizowało warsztaty i kursy (np. European Inclusion of Ukrainian Students, Antidiscrimination Law Course, Academic writing made easier) oraz prowadziło rozmaite działania promocyjne (np. Organizacja Dnia Adwokata). Jednostka wspierała również działalność naukową studentów w formie umożliwienia publikacji w czasopismach takich jak Progress. Journal of Young Researchers. Jednostka zrealizowała wszystkie założone działania przewidywane w ramach poprzedniej edycji badania.

Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Rekreacji nie zgłosiły żadnych działań.

2. Planowane przez rady dydaktyczne Kolegiów działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, wynikające z oceny bieżącej jednostki

Kolegium Nauk Społecznych:

- Poprawa warunków związanych z infrastrukturą dla kierunku Psychologia, wygospodarowanie dodatkowych sal, jak również zintensyfikowanie działań na rzecz poprawy dostępu do internetu na wszystkich kierunkach, okresowy przegląd sprzętu audiowizualnego.

- Kontynuowanie działań na rzecz oceny programów studiów w zakresie ich dostosowania do potrzeb rynku pracy oraz obowiązujących przepisów.
- Kontynuowanie przeglądów sylabusów pod kątem treści kształcenia, efektów uczenia się oraz metod ich weryfikacji, a także doboru aktualnych pozycji literatury.
- Rozszerzanie inicjatyw mających na celu zwiększenie zaangażowania studentów w proces oceny i doskonalenia programów, w szczególności poprzez udział w badaniach ankietowych.
- Kontynuowanie działań zmierzających do wzrostu aktywności studentów oraz nauczycieli w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany studenckiej i akademickiej.
- Podejmowanie działań ukierunkowanych na ciągłą poprawę warunków studiowania w oparciu o uwagi zgłaszane przez studentów w ankiecie oceny warunków studiowania i wdrażanie najnowocześniejszych rozwiązań.
- Likwidacja nierentownych ścieżek specjalnościowych oraz kształtowanie oferty dydaktycznej w oparciu o zapotrzebowanie społeczne.
- Zwiększenie zaangażowania studentów w działalność kół naukowych i udziału w projektach badawczych, zachęcanie do udziału w krajowych i zagranicznych programach wymiany akademickiej MOST, Erasmus +.
- Kontynuacja działań mających na celu utrzymanie skuteczności realizacji procedur projakościowych, tj. hospitacji studenckich praktyk zawodowych, jak również hospitacji zajęć dydaktycznych.

Kolegium Nauk Medycznych:

- Organizacja szkoleń dla pracowników dydaktycznych, w szczególności w zakresie nowoczesnych metod nauczania, takich jak symulacje medyczne, a także zwiększenie udziału kadry w programach doskonalących kwalifikacje. Planowane są również staże w innych ośrodkach akademickich, aby wprowadzać najlepsze praktyki w zakresie kształcenia.
- Kontynuowanie przeglądu programów studiów, aby dostosować je do zmieniających się wymagań rynku pracy, nowoczesnych standardów kształcenia oraz opinii interesariuszy zewnętrznych. Obejmuje to również analizę zgłaszanych uwag i sugestii dotyczących liczby godzin poszczególnych przedmiotów oraz ich efektywności w przygotowaniu studentów do zawodu.

Kolegium Nauk Przyrodniczych:

- Dalsze doskonalenie programów studiów, z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy oraz uzasadnionych sugestii kadry dydaktycznej i studentów.
- Zwiększenie oferty dydaktycznej - powołanie w Kolegium Nauk Przyrodniczych nowych kierunków studiów, a także nowych specjalności w programach studiów już istniejących.
- Poszerzenie i pogłębienie obszaru współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wprowadzenie zasady raportowania treści nieformalnych spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w celu uniknięcia utraty szans, związanych z możliwością realizacji wspólnych badań z podmiotami otoczenia.
- Utrzymanie skuteczności systemu hospitacji zajęć dydaktycznych oraz programowych praktyk zawodowych.

- Podnoszenie jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac.
- Promowanie i wspieranie mobilności studentów w ramach różnych programów wymiany studenckiej.
- Systematyczne monitorowanie dostępności i aktualności informacji dotyczących procesu kształcenia na stronie internetowej Kolegium.

Studium Języków Obcych

Zachęcanie pracowników do zagranicznych szkoleń i wyjazdów.

Ze względu na zmianę struktury organizacyjnej uczelni i deklarowanie chęci wprowadzania zmian w ramach pracy wydziałów, Kolegium Nauk Humanistycznych i Studium Wychowania Fizycznego i Rekreacji nie zgłosiły żadnych działań.

3. Propozycje działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na poziomie centralnym zgłoszone przez Kolegia

W kontekście obowiązujących w uczelni przepisów i procedur dotyczących zapewnienia jakości kształcenia Kolegia zasugerowały ulepszenie narzędzi pozwalających na zwiększenie skuteczności badania losów absolwentów. Najwięcej sugestii dotyczyło szeroko rozumianej dydaktyki i nauczania, m.in.: wprowadzenie wymogu szkolenia dla nauczycieli z zakresu metodologii nauczania i zwiększenie nacisku na rozwój kompetencji dydaktycznych poprzez obowiązkowe kursy, szkolenia w zakresie nowoczesnych metod nauczania, komunikacji czy prowadzenia zajęć online. Zasugerowano również wprowadzenie w Uczelni systemu mentorstwa dla nowych młodych nauczycieli akademickich, celem poprawy jakości nauczania i przygotowania do pracy ze studentami. Ważną sugestią jest umożliwienie generowania z systemu informatycznego uczelni sylabusów do prowadzenia przedmiotów.

W zakresie ankietyzacji zasugerowano umożliwienie nauczycielom akademickim oceniania studenckich grup ćwiczeniowych, jak również zasugerowano, aby w ankiecie dotyczącej oceny nauczycieli akademickich wprowadzić interpretację punktacji dla studentów.

Studium Języków Obcych zasugerowało aby nadzór nad lektorami (hospitacje zajęć) prowadzony był przez pracowników naukowych z właściwych filologii (ocena zewnętrzna).

Pojawiły się również sugestie dotyczące zwiększenia nakładów finansowych na dydaktykę tak, aby prowadzenie zajęć w małych grupach i dobrze wyposażonych salach dydaktycznych przyczyniało się realnie do poprawy jakości kształcenia.

Ostatnia sugestia dotyczyła poprawy rozmieszczania treści na stronie internetowej Uczelni tak, by były one w sposób prosty i logiczny dostępne dla interesariuszy zewnętrznych.

4. Propozycje wprowadzenia nowych ogólnouczelnianych narzędzi/procedur oceny jakości kształcenia

W odniesieniu do wprowadzenia nowych ogólnouczelnianych narzędzi i procedur do oceny jakości kształcenia najwięcej sugestii dotyczyło otoczenia społeczno-gospodarczego, współpracy międzynarodowej, czy szeroko rozumianych systemów informatycznych. Zaproponowano m.in.: wprowadzenie badań ankietowych wśród pracodawców i interesariuszy zewnętrznych w zakresie poziomu kompetencji zatrudnianych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz badań ankietowych wśród nauczycieli akademickich w zakresie warunków realizacji procesu dydaktycznego, w szczególności w zakresie oceny stopnia osiągniętych efektów uczenia się przez studentów. W odniesieniu do interesariuszy zewnętrznych zasugerowano organizowanie spotkań z pracodawcami branż odpowiadających prowadzonym w Uczelni kierunkom studiów w zakresie praktyk i staży studenckich. Zaproponowano również monitorowanie doświadczeń krajowych i zagranicznych szkół wyższych w zakresie jakości kształcenia.

Wskazano wprowadzenie platformy internetowej do anonimowej, bieżącej oceny zajęć przez studentów, platformy do wymiany dobrych praktyk dydaktycznych dla pracowników dydaktycznych w celu dzielenia się doświadczeniami, narzędziami oraz skutecznymi metodami nauczania.

Kolegium Nauk Medycznych zasugerowało wprowadzenie oceny pracy samodzielnych jednostek, pod kątem pracy dydaktycznej (sylabus, treści merytoryczne na zajęciach, aktywne ćwiczenia – analiza przypadków medycznych) celem poprawy jakości kształcenia, prowadzonych przez Koordynatorów przedmiotów.

Studium Języków Obcych zwróciło uwagę na problem zwrotności ankiet przez studentów i zaproponowało wprowadzenie (np. przy każdej próbie wejścia do systemu dziekanatowego i po każdym kroku w systemie otwierał się komunikat „Wypełnij ankietę”). Słaba zwrotność ankiet i często skrajnych wypowiedzi uniemożliwia w miarę rzetelną ocenę i całokształt pracy lektorów, ale też innych pracowników prowadzących zajęcia.

Jedną z sugestii było również wprowadzenie procedury monitoringu aktualności i rzetelności treści na stronach internetowych uczelni tak, aby obejmował on również inne niż studenci i pracownicy grupy odbiorców, tj. kandydatów na studia, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Sekcja Jakości i Akredytacji
w Dziale ds. Studenckich i Kształcenia
Marzec, 2025 rok

Spis tabel

Tabela 1. Kierunki objęte oceną jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac w roku akademickim 2023/2024	10
--	----

Tabela 2. Liczba hospitacji zaplanowanych oraz zrealizowanych w roku akademickim 2023/2024	13
--	----

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba wszystkich osób studiujących na UR	3
---	---